

กอส.

บันทึกความร่วมมือระหว่าง
คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ (กอส.)
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และสภาทนายความ
เพื่อสร้างและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานของ
“ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้”

หลักการและเหตุผล

แนวความคิด ข้อเสนอและหลักการต่างๆ ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ได้พิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เกิดจากปัญหา หลากหลายและหมักหมมมาเป็นเวลานาน การดำเนินการแก้ไขภาครัฐแต่เพียงทางเดียวอาจไม่ เพียงพอ จำเป็นต้องมีภาคสังคมเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โครงการความร่วมมือนี้ จะทำหน้าที่ส่งเสริม ภาคสังคม ในการร่วมคลี่คลายปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสร้างการเรียนรู้ สร้างความ เป็นธรรม และสร้างความสมานฉันท์ที่ยั่งยืน

ประธานคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ และนายกสภาทนายความจึงได้ร่วมกันหารือ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ เกี่ยวกับแนวทาง ความร่วมมือ เพื่อการปกป้องคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชน การสร้างความเป็นธรรมให้กับ ประชาชนทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพ การสร้างการเรียนรู้ และขับเคลื่อนสังคมไทยให้ยอมรับ เข้าใจ เกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม การยอมรับความจริง ความยุติธรรมและการให้อภัย เพื่อยุติ ความรุนแรง สร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

เป็นที่เห็นพ้องและตรงกันระหว่างคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสภาทนายความ ที่จะมีความร่วมมือในการนำเสนอ ความเห็น ข้อเสนอแนะให้เป็นรูปธรรม เป็นประโยชน์กับประชาชนและประเทศชาติ ตรงกับหลักการ สมานฉันท์ เห็นควรมีการเริ่มดำเนินการที่เป็นองค์การร่วม เริ่มงานขึ้นพื้นฐานและเป็นโครงสร้างหลัก ของการนำเสนอแนวทางสมานฉันท์ต่อประชาชน จึงได้จัดทำบันทึกความร่วมมือเพื่อสร้างและ สนับสนุนให้มีการดำเนินงานของ “ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้” ขึ้น โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เสริมสร้างความสำเร็จที่จะต้องสร้างการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจพื้นฐานที่ถูกต้องและจำเป็นเกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้กับสังคมไทยทุกหมู่เหล่า โดยไม่จำกัดเพศ อายุ วัยและอาชีพ โดยแสวงความร่วมมือจากสื่อมวลชน ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. กำหนดวิธีดำเนินการและมาตรฐานการส่งเสริมและปกป้อง คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามรัฐธรรมนูญ

๓. ส่งเสริมอย่างจริงจังให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทุกสาขาอาชีพในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐ ทุกหน่วยงาน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

๔. ส่งเสริมสถาบันการศึกษาในพื้นที่ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชนในพื้นที่ โดยเริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้เริ่มต้นดำเนินการไปบางส่วนแล้ว เพื่อให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ได้มีบทบาทในการพัฒนาและประยุกต์ใช้วิชาการให้เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือสังคม โดยเฉพาะสิทธิ เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการมีความสมบูรณ์และมีพลวัตที่สอดคล้องกับความเป็นจริง

โครงสร้างการจัดองค์กร

คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ สนับสนุนให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและสภาพนายความ ดำเนินการร่วมกันอย่างใกล้ชิดในรูปของการจัดตั้งคณะกรรมการและที่ปรึกษาศูนย์ฯ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและกรอบการดำเนินการโดยการจัดตั้ง "ศูนย์นิติธรรมสมานฉันท์ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้" รวมทั้งการเสนอแนะด้านการบริหารงาน บุคลากร ด้านงบประมาณและด้านการบริหารจัดการทั่วไป โดยให้ศูนย์ฯ มีการทำงานในลักษณะของการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับภาคประชาสังคมและภาครัฐที่เกี่ยวข้องทุกส่วนในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

การบริหารจัดการ

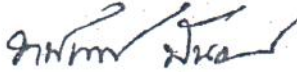
ในขั้นเริ่มต้นให้มีคณะกรรมการของศูนย์ฯ ชุดแรกที่จัดตั้งขึ้นตามบันทึกฉบับนี้ โดยความเห็นชอบของทุกฝ่าย และให้นำหลักการและเหตุผลรวมทั้งวัตถุประสงค์ไปใช้เป็นกรอบในการยกร่างธรรมนูญ เป้าหมายของศูนย์ฯ ประกอบกับการใช้กฎหมายวัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนาจารีตประเพณีที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางกว้าง

การสนับสนุนด้านงบประมาณ

เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติจะเสนอให้รัฐบาลจัดงบประมาณสนับสนุนในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป ตามความจำเป็นและเพียงพอกับการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ

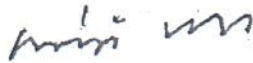
ระยะเวลาดำเนินการ

ศูนย์ฯ ควรดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตลอดไป จนกว่าความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเชิงที่สร้างความแตกแยกในสังคมได้สูญสิ้นไปแล้วอย่างถาวร โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง

(นายอานันท์ ปันยารชุน)

ประธานคณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ

(ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายเดชอุดม ไกรฤทธิ)

นายกสภาทนายความ

วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๘

หลักการประกอบการพิจารณำบันทึกความร่วมมือ

๑. ศูนย์นิติธรรมสมำณฉันท ๓ จังหวัตชายแดนภำคใต้ ไม่ได้ดำเนินกำรในรูปของคณะกรรมการ แต่มีลักษณะเป็นหน่วยปฏิบัติกำรร่วมระหว่างคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชำติ กับสภำทนายควำมโดยกำรสนับสนุนของรัฐบำลและคณะกรรมการอิสระเพื่อควำมสมำณฉันทแห่งชำติ

๒. ศูนย์นิติธรรมสมำณฉันท ๓ จังหวัตชายแดนภำคใต้ เป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำหำที่ร่วมกับภำคประชาสังคัมในพื้นที่ เพื่อสร้างกำรมีส่วนร่วมจากประชาชน ในการสร้างกำรเรียนรู้ ความเป็นธรรมและควำมสมำณฉันท

๓. กำรดำเนินงำนของศูนย์นิติธรรมสมำณฉันท ๓ จังหวัตชายแดนภำคใต้ จะไม่ชำซ้อนกับคณะกรรมการ ส่งเสริม อำนวยควำมยุติธรรมในจังหวัตชายแดนภำคใต้ ที่จะจัดตั้ง เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำงำนในลักษณะของกำรเชื่อมโยงเป็นเครือข่ำยกับภำคประชาสังคัม ภำครัฐที่เกี่ยวข้องใน ๓ จังหวัตชายแดนภำคใต้ รวมทั้งสนับสนุนงำนของรัฐบำลและฝ่ำยต่งๆ ในพื้นที่

๔. บทบำทของคณะกรรมการอิสระเพื่อควำมสมำณฉันทแห่งชำติคือ กำรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์นิติธรรมสมำณฉันท ๓ จังหวัตชายแดนภำคใต้ และได้รับกำรสนับสนุนจากรัฐบำล รวมทั้งฝ่ำยต่งๆ เพื่อให้ศูนย์ฯ นี้สามารถดำเนินกำรได้อย่างต่อเนื่องต่อไป